

לעשות סרטים בסמרטפון תמר ירון/ ג'אמפ קאט

פרק ב – תכנון צילומים לעריכה

המצלמה המותקנת בטלפון חוללה מהפכה. מהפכה שיש לה השפעה חברתית, תרבותית ולצדדי גם פלילית. עזוב לראות איך כלי שנועד להרחיב את הנאתנו מהעולם ואת יכולת הביטוי והיצירה כבר נהיה כלי משחית בידי אלו המחפשים להרע. אבל מה לנו ולרעים? אנחנו נמשיך לעסוק בטובו של עולם ולהנות מאפשרויות היצירה שמעניקה לנו המצלמה של הטלפון הסלולארי, ואפילו ז'אנר אמנותי בפני עצמו. בפרק זה אני רוצה להתרכז בטיפים וטכניקות שיאפשרו לכם לעשות את הסרטים שלכם קרובים יותר לדמיון ולשאיפות שלכם.

השפה של הצילום הסלולארי צריכה להיות פשוטה ונקייה. ראיתי סרטים שעברו עיבוד ונערכו עם שלל אפקטים ופסקול חזק – אולם מכיוון שאיכות המקור הראשונית אינה ברמה הנאותה, וגם הפורמט הסופי דחוס, התוצאה נראית עלובה משהו. על דחיסת מידע תוכלו לקרוא בנספח המצורף למאמר. **

אילו סרטים מתאימים לסלולארי?
נראה לי שסרטים שלא מבוססים על ראיונות אלא סרטים של פעולות, שוטים יפים, וידיאו קליפים וסרטים שאפשר להתאים להם קריינות בעריכה.
אם ברצונכם לעשות סרטים עם דיבור מוקלט בזמן הצילום – המשתתפים צריכים להיות מצולמים ישירות כשפניהם אל המצלמה, שם גם המיקרופון. אחרת קליטת הקול תהיה נמוכה.
סרטים הדורשים מעט תזויות של המצלמה.
סרטים בשוט אחד, המבוססים על תנועה בתוך הפריים.

צילום על פי תסריט: סרט המבוסס על תסריט כדאי לפרק לזוויות צילום מבעוד מועד. חשוב לצלם כל סצנה מזוויות שונות כדי שתוכלו לבחור בעריכה את הזווית המתאימה לכל קטע של התסריט. מספר הנחיות:

1. פרוק הסצנה לשוטים:

לכל זווית מצלמה קוראים שוט. מכל שוט לוקחים מספר אפשרויות (Take בשפה המקצועית) עד שמגיעים לצילום הטוב יותר. כשמצלמים עם חשיבה על עריכה יודעים שמאותו שוט אפשר לשלב קטעים שונים (מזמנים שונים של הסצנה שצולמה) ועל כן תוכלו להשתמש בהתחלה של טייק אחד ובסוף של טייק שלישי. לפני הצילומים הכינו רשימה של השוטים המתוכננים ועיכבו אחר הביצוע.

2. גדלים של שוטים. בשפת הקולנוע נותנים שמות לגודל הפריים, והכוונה לגודל הדמות בפריים. אני קוראת לחלוקה זו "**יחסי מרחק רגש**" כי היא מאפשרת לקרב את הצופה לדמות או לנושא ולהרחיק אותו, על פי צרכינו. אחד העקרונות הבסיסיים של העריכה מתייחס לדרך שבה התודעה מעבדת שינוי משוט לשוט. תמיד קל לנו להבחין בשינויים גדולים מאשר בשינויים קטנים. שחקו עם ההבדל בין השוט הפתוח, שתפקידו לתאר מקום ולאפשר התבוננות מרוחקת ובין השוט הסגור שמאפשר קרבה רגשית. תכננו את הצילום על פי זה.

3. החלוקה הבסיסית:

- a. Close Up, תקריב. פנים של אדם או חפץ לא גדול שנראה במלוא הפריים.
- b. Medium, גודל בינוני. הפריים מכיל את הדמות בין קו המותנים לקו החזה, עד קצה הראש.
- c. Long Shot, שוט פתוח, המראה את כל הדמות, או רחוב, או בניין וכדומה.

d. 2shot שוט של שני אנשים.

חשוב להדגיש שאת גודל הפריים אתם קובעים ע"י מרחק העדשה מהאובייקט ולא באמצעות הזום של המצלמה. כך תגיעו לאיכות תמונה מקסימאלית, במגבלות הידועות.

4. צלמו אינטרקאט-ים. Intercut – חיתוך לפרט פנימי בסצנה. למשל בסצנה של ספיידרמן, מהפרק הקודם, התקריב של הרגל נאחזת בקיר הוא אינטרקאט. כך גם מחוגי שעון, סכין נשלפת, רגלים בריצה וכדומה. חיתוך כזה מאפשר לכם לקצר את משך הסצנה, לתת מידע ולהדגיש פרטים.
5. כיוון תנועה והמשכיות. למרות שאנו מצלמים שוטים בודדים, אנחנו רוצים שבעריכה ישמר רצף והמשכיות. תנאי הכרחי לכך הוא שמירה על כיוון תנועת הדמויות. כלומר, אם דמות חולפת בפריים מימין לשמאל, חשוב שבשוט הבא תישמר תנועה מימין לשמאל, או קדימה, וגם אז עם נטייה קלה כלפי שמאל וכך גם המבט. לא באופן מוגזם אלא רק בהתייחסות לשני צידי הפריים, אם השוט פרונטאלי.
- לדוגמא: שוט 1. אדם חוצה כביש. שוט 2. אדם מגיע לכניסה לבית.
6. כיוון מבט. לפי אותו עקרון, אם ברצונכם ליצור קשר בין שתי דמויות, שמרו על כיווני מבט הפוכים. כך בעריכה הן יביטו זו בזו.

צילום של וידאו קליפ. כאן מילות השיר הן התסריט. שלב ראשון, עשו תזמון של השיר, כולל קטעי מעבר. כתבו את הסיפור או הסיטואציה המתאימה לכל בית ובית. חשבו על צילומים שיעטרו את המעברים המוסיקליים. נסו לצלם קטע ארוך של השיר מכל זווית וזווית. פרקו את השיר לשוטים יציבים.

צילום של קליפ עם נעשה עם Play Back. (צילום של שירה לפסקול קיים). כשאתם מצלמים, השמיעו את השיר ברקע. דאגו שהמופיעים ילמדו בעל פה את השיר ובדקו שהם בסנכרון (תנועות השפתיים מתאימות לשירה) טיפ 1: בקשו מהם לשיר בקול רם, זה תמיד עוזר להיכנס לאווירה. טיפ 2: גם אם תכננתם לצלם שורה אחת, צלמו לפחות שורה או שתיים פני השורה שתכננתם ועוד שתיים אחרי. כך הזמרים נכנסים לאווירה ותקבלו הופעה טבעית, זורמת.

סרטים מדברים: הפורמט יכול להיות דוקומנטארי – ראיונות או עלילתי – אנשים יושבים על ספה ומספרים סיפור למצלמה. כך תוכלו לשמור על רמת שמע טובה. דאגו לשקט באתר הצילומים.

תנועה בתוך הפריים: דומינו למשל. או אנשים שקופצים לפריים ויוצאים ממנו. צלמו מחצובה. כך תקבלו שוטים יציבים ונקיים. גם בגלל אופן עיבוד המידע, צילום יציב ישפר את איכות התמונה.

שקט על הסט. שמרו על שקט בסביבת הצילומים כדי שלא יכנסו קולות שאינם קשורים.

מצלמה אופקית

בברכת סרטים טובים

תמר ירון, Jump Cut, בי"ס לעורכים ואנימטורים

www.jumpcut.co.il

יעוץ טכני: עופר פרנט, צלם

תחקיר ואילוסטרציות: דנה פרל, עורכת

2008

**** מהי דחיסת מידע? ****

פעולת הצילום הדיגיטאלי מתאפשרת באמצעות עין שסורקת את השטח המצולם (קווי סריקה) ומתרגמת אותו למידע דיגיטאלי של אור וצל, שחור, לבן וחלוקה לצבעי ה RGB (Red , Green, Blue) . צבעים אלו נקבעו כצבעי היסוד המרכיבים את אות הוידאו ותרכובת שלהם נותנת את שאר הצבעים (לפי עקרון זה אתם הרי משנים צבעוניות של אותיות ומשטחים בכלי הציור של התוכנות).

ההבדל בין מצלמות מקצועיות לפשוטות וטכנולוגיות צילום שונות מתבטא בכמות קריאת הקווים ודחיסת המידע. ככל שהמצלמה תוכל לסרוק יותר מידע בזמן נתון, איכות הצבע והחדות של המידע המצולם תהיה גבוהה יותר. בוראי המצלמות השכילו לפתח יכולות קריאה ועיבוד מידע (דחיסה) נמוכות יותר עם רכיבים קטנים וקלים ובזכות יכולות אלו פיתחו את מצלמות החובבים ואת הצילום הסלולארי ובכך הנחילו אפשרויות ביטוי ועשיית סרטים לכולנו. השבחה להם. החיסרון – איכות התמונה גרעינית, ניתן לראות את המידע באופן סביר בפריים קטן. על כן צילום בסלולארי מתאים מאד לסרטים עבור האינטרנט והסלולארי ופחות לקולנוע, בינתיים.

הנתונים מהם מורכב קובץ הוידאו (רוחב פריים, כמות אותות, רזולוציה) קובעים את איכויותיו. ככל שסרט מכיל יותר מידע, הוא ישקול יותר, ולהיפך. כשאנו רוצים לשלוח סרט באינטרנט או לשידור סלולארי יש קשר ישיר בין משקלו של הקובץ ובין מהירות הזרימה שלו ברשת (סטרימינג). ככל שהסרט קל יותר הוא ניתן להעברה נוחה בפסי המידע. אולם סרט ששוקל פחות גם איכותי פחות. על שכלול טכנולוגיה זו יושבים ממש ברגע זה מאות ואלפי טכנאים ברחבי העולם ומחפשים את הקידוד הבא לשיפור שידורי טלוויזיה וסרטים באינטרנט, בסלולארי, בשעון, בעט הנובע. הללויה.